

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
для НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**24 жовтня 2025 р,
м. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

5. Яременко Н., Коломієць Н. Емпауермент-педагогіка як модель гармонізації психокультурних складових архетипу «ruer» крізь призму стратегії сталого розвитку. *Публічне урядування*, 2019, № 3 (18), С. 501–509. DOI: <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-18-3-501-509>

Наталія МАЛІНОВСЬКА,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне (Україна)
n.malinovska@ukr.net

ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МЕДІАГРУПИ

Актуальність проблеми. Сучасна система освіти переживає глибокі трансформації, зумовлені цифровізацією суспільства, динамічним розвитком інформаційних технологій і зростанням ролі медіа у формуванні світогляду особистості. Упровадження медіаосвіти в Україні є важливою складовою модернізації освіти. У таких умовах особливої актуальності набуває проблема формування медіакомпетентності фахівців дошкільної та спеціальної освіти.

Аналіз освітньої діяльності і публікацій. У дослідженнях українських (В.Іванов, Л.Найдьонова, Г.Онкович, А.Сулім, О.Пометун та ін.) і зарубіжних (Д.Бакінгем, С.Берен, В.Вебер, Дж.Потер, К.Тейлор та ін.) дослідників висвітлюються питання формування медіакомпетентності майбутніх педагогів, розвиток у них критичного мислення, інформаційної культури та умінь працювати у медіа. Водночас існує потреба у впровадженні практико-орієнтованих моделей, зокрема через неформальні освітні практики, які забезпечують розвиток професійних компетентностей студентів у реальних умовах діяльності.

Мета статті: дослідити роль студентської медіагрупи у формуванні медіакомпетентності майбутніх фахівців дошкільної та спеціальної освіти.

Зауважимо, що на сьогодні існує певна невизначеність поняття «медіакомпетентність».

У Концепції впровадження медіаосвіти в Україні підкреслюється, що «медіакомпетентність – це рівень медіакультури, що забезпечує розуміння особистістю соціокультурного, економічного і політичного контексту функціонування медіа, засвідчує її здатність бути носієм і передавачем медіакультурних цінностей, смаків і стандартів, ефективно взаємодіяти з медіапростором, створювати нові елементи медіакультури сучасного суспільства, реалізувати активну громадську позицію» [2, с.12].

У науково-педагогічних джерелах «медіакомпетентність розглядається як важливий компонент професійної компетентності фахівців, вміння користуватися, аналізувати, розповсюджувати та створювати власний медіаконтент, влучно та вдало використовувати в освітньому процесі медіапродукти й позитивно впливати на медіакультуру студентів» [4, с.170].

Г.Онкович зазначає, що впровадження професійно орієнтованої медіаосвіти дозволить сформувати медіакомпетентність для підтримки майбутнього фахівця. Медіакомпетентність учена трактує як уміння ефективно взаємодіяти з медіапростором, правильно розуміти, оцінювати інформацію, аналізувати, передавати її іншим, дотримуючись медіакультурних цінностей, уподобань і стандартів [3, с.4].

А.Єрмоленко виокремлює медіавміння, що є обов'язковими для формування у процесі фахової підготовки майбутніх педагогів вищої школи, а саме: вміння сприймати й розуміти зміст медіаконтенту; вміння аналізувати та відбирати потрібний медіаконтент; вміння розрізняти реакцію емоційного та аргументованого характеру, що виникає під час взаємодії із медіаконтентом та медіапродуктами; вміння критично аналізувати медіаконтент [1, с.333].

На думку А.Сулім, медіакомпетентність є якістю медіаграмотної особистості, результатом медіаосвіти, котрий допомагає людині активно використовувати можливості інформаційного поля – телебачення, радіо, відео, преси, Інтернету, формує культуру спілкування, розвиває творчі,

комунікативні здібності, критичне мислення, вміння сприймати, інтерпретувати, аналізувати й оцінювати медіатексти, навчати різних форм самовираження за допомогою освітніх технологій, в тому числі, – медіатехнологій [5, с.8].

Поняття медіакомпетентності комплексне і передбачає п'ять основних процесів роботи з медіатекстами та медіаінформацією: вибір та аналіз, інтерпретація, критична оцінка, створення та передача у різний спосіб. Всі ці види роботи взаємопов'язані і складають цілісну систему, реалізація якої залежить від сукупності знань, умінь та навичок [6, с.616].

У рамках кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т.Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету створена студентська медіагрупа, яка об'єднує студентів усіх курсів спеціальностей Дошкільна освіта та Спеціальна освіта. Робота медіагрупи реалізує принципи неформальної освіти, поєднуючи навчальну, практичну та творчо-комунікативну діяльність.

Щотижня відбуваються робочі зустрічі медіагрупи, під час яких студенти обговорюють інформаційні повідомлення, фото- та відеоматеріали, ведуть сторінки кафедри у соціальних мережах. Така діяльність сприяє розвитку практичних навичок планування, редакційної роботи, цифрового дизайну, публічної комунікації та креативного мислення.

Участь здобувачів вищої освіти у роботі медіагрупи формує у них такі складові медіакомпетентності:

- інформаційну – пошук, вибір, аналіз і перевірка джерел інформації;
- комунікативну – ефективна взаємодія у команді, дотримання етичних норм онлайн- та офлайн-спілкування;
- творчу – створення власного медіаконтенту (тексти, фото, відео, афіші);
- соціальну – відповідальність за зміст інформації та усвідомлення ролі медіа у вихованні дітей;

- технічну – володіння цифровими платформами та інструментами.

Важливо, що студенти не лише набувають умінь у межах медіагрупи, а й виступають ініціаторами й організаторами заходів, самостійно планують, проводять та висвітлюють різні події кафедри та студентські ініціативи. Зокрема, вони провели благодійну акцію «Великий промінь добра», спрямовану на підтримку захисників України – членів родин студентів, дітей з особливими освітніми потребами та дітей дошкільного віку з числа родин полеглих героїв, а також акцію «Подякуй Герою» до Дня Героїв України, націлену на допомогу захисникам у шпиталях. Така активна участь членкинь медіагрупи сприяє розвитку у них соціальної відповідальності, комунікативних і організаційних навичок, а також формуванню практичних умінь у створенні медіаконтенту для суспільно важливих подій.

Діяльність студентської медіагрупи забезпечує синтез формальної та неформальної освіти, поєднуючи систематизовані знання з педагогіки, психології, методики дошкільної та інклюзивної освіти з практичними навичками роботи з медіа. Це створює умови для закріплення теоретичних знань на практиці, розвитку творчих, комунікативних та організаційних умінь, а також формує готовність здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в умовах цифрового та інформаційного середовища.

Висновки. Таким чином, формування медіакомпетентності у майбутніх педагогів є важливим завданням для закладів вищої освіти, адже рівень їх медіаграмотності має значний вплив на ефективність освітнього процесу. Діяльність студентської медіагрупи у цьому контексті є ефективним засобом формування медіакомпетентності майбутніх фахівців дошкільної та спеціальної освіти, забезпечуючи розвиток професійних комунікативних та цифрових умінь через інтеграцію формальної та неформальної освіти та соціально значущих заходів.

Література

1. Єрмоленко А.О. Медіакомпетентність як необхідна складова професійної майстерності сучасного педагога. *Вісник. Серія: Педагогічні науки*. 2016. № 137. С.330-333.
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) / Схвалено постановою Президії Національної академії педагогічних наук України 27 квітня 2016 року [Електронний ресурс].–URL: http://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya
3. Онкович Г. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі. *Вища освіта України. Теоретичний та науково-методичний часопис*. № 2(53), 2014. Київ: Вид-во «Педагогічна преса», 2014. № 2 (53).С. 80-87.
4. Поясок Т., Безпарточна О., Москалик Г., Клецова О. Формування медіакомпетентності у майбутніх педагогів вищої школи. *Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*. Випуск 1/2023 (138). С. 168-174.
5. Сулім А.П. Медіакомпетентність як результат упровадження медіаосвіти. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Soc_kom/2011_968/content_im.pd10.
6. Цюняк О. Медіакомпетентність як складова професійної компетентності майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Перспективи та інновації науки*. №3 (37), 2024. С.616.

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Баратюк А.

Віртуальна реальність як інноваційний інструмент професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти..... 3

Березовська Л.

Інноваційна діяльність як чинник професійного зростання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти..... 7

Богущ А.

Сучасні технології духовного розвитку особистості педагога..... 12

Борова В.

Використання чату GPT студентами спеціальності «Дошкільна освіта» в процесі виконання творчих завдань з розвитку мовлення дітей..... 17

Діхтяренко С.

STREAM-освіта у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку 21

Lysenko O., Y. Kovalchuk

Social-psychological aspects of conflictological counseling..... 26

Lystopad O.

The innovative potential of empowerment pedagogy in training future preschool education specialists in the context of digitalization 30

Маліновська Н.

Формування медіакомпетентності майбутніх фахівців дошкільної та спеціальної освіти засобами діяльності студентської медіагрупи..... 35

Мисик О.

Інтерактивні платформи у формуванні комунікаційної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 40

Потапчук Т.

Інтерактивні методи у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі..... 48

Чекан О., Д. Сікора.

Інноваційні освітні технології логопедичної роботи в дошкільній освіті .. 52

Ющик Л.

Ціннісні установки вихователя як детермінанти взаємодії з батьками дітей раннього віку..... 55

Ясінковська О., Л. Березовська.

Формування готовності майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

